

**ΚΕΝΤΡΟ ΡΩΣΙΑΣ, ΕΥΡΑΣΙΑΣ και ΝΟΤΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ
ΕΥΡΩΠΗΣ**

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ *Ιανουαρίου 2010*

Ομάδα Δημοκρατίας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

**ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΟΜΑΔΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
& ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κάτεργα τα «κέντρα αποτοξίνωσης» στην Κίνα

(Παπασουλιώτη Ευαγγελία)

.....3

Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων δικαιωμάτων εναντίον Κύπρου και Ρωσίας για την εμπορία ανθρώπων με αφορμή το θάνατο μιας νεαρής Ρωσίδας

(Κόκαλη Χριστίνα)

.....5

Η εντατικοποίηση των επιθέσεων σε ακτιβιστές το κύριο θέμα της νέας έκθεσης του Human Rights Watch

(Μυλωθρίδου Ευτυχία)

.....9

Κέντρα αποτοξίνωσης στη Καμπότζη: Κρατικός εξαναγκασμός ή ήπια συναίνεση;

(Κόκαλη Χριστίνα)

.....

Ματιές στην Επικαιρότητα

(Κοράλλης Δημοσθένης- Χρήστος Νίνης- Παπαδημητροπούλου Γεωργία)

.....17

Επιστημονική εποπτεία και επιμέλεια: Dr Κωνσταντίνος Φίλης

Copyright © Κέντρο Έρευνας Ρωσίας, Ευρασίας και Νοτιοανατολικής Ευρώπης

2009

Κάτεργα τα «κέντρα αποτοξίνωσης» στην Κίνα

Στην προσπάθειά τους για προώθηση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ενίσχυση του διεθνούς της γοήτρου ως μια χώρα που σέβεται τις ανάγκες και τα προβλήματα των πολιτών της, η Κίνα, τον Ιούνιο του 2008, έθεσε σε ισχύ τον πρώτο ολοκληρωμένο νόμο για την καταπολέμηση των ναρκωτικών. Σήμερα, η έκθεση της Human Right Watch¹, “Where Darkness Know No Limits”, κρούει τον κώδωνα του κινδύνου, καθώς ο νόμος αυτός κάθε άλλο παρά σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα των Κινέζων πολιτών.

Το περιεχόμενό του, ουσιαστικά, αναφέρεται στη βοήθεια για αποτοξίνωση όσων κάνουν παράνομα χρήση ναρκωτικών ουσιών και προβλέπει διοικητικές και όχι ποινικές κυρώσεις.

Ωστόσο, σύμφωνα με την προαναφερθείσα έκθεση, που βρίσκεται στο site της Human Right Watch και της οποίας η έρευνα έλαβε χώρα στις επαρχίες Yunnan και Guangxi, η εφαρμογή του νόμου δεν είναι τόσο ιδανική. Η κυβέρνηση, ουσιαστικά, συλλαμβάνει όποιον θεωρεί ύποπτο για χρήση ναρκωτικών, αντί ο ίδιος να απευθυνθεί εθελοντικά σε κάποιο κέντρο αποτοξίνωσης. Τους συλληφθέντες τους περιορίζει σε κέντρα κράτησης για ναρκομανείς μέχρι και έξι χρόνια σε καταναγκαστικές εργασίες, χωρίς να έχει προηγηθεί κάποια δίκη. Όσο βρίσκονται υπό κράτηση δε δέχονται καμία ιατρική φροντίδα, δεν υποστηρίζονται στην αποτοξίνωσή τους, ενώ δεν ακολουθούν κανέναν πρόγραμμα που θα έκανε πιο ομαλή την αποτοξίνωσή τους στην κοινωνία. Αντιθέτως, αντιμετωπίζονται ως κατάδικοι, και είναι θύματα απάνθρωπης αντιμετώπισης, η οποία πολλές φορές έχει καταλήξει και σε θάνατο κρατούμενων.

Η κινεζική κυβέρνηση, έχοντας σκοπό μια ρεαλιστική αντιμετώπιση των υψηλών ποσοστών χρήσης ναρκωτικών και του HIV/AIDS, προωθεί προοδευτικές πολιτικές, όπως η συνεργασία της με τοπικές και διεθνείς μη κυβερνητικές οργανώσεις, ώστε να επεκτείνει τα προγράμματα μεθαδόνης σε επίπεδο τοπικών κοινοτήτων.

Σύμφωνα με δήλωση της Επιτροπής Εθνικού Ελέγχου Ναρκωτικών της Κίνας, τον Ιούνιο του 2008, «η θεραπεία για τα ναρκωτικά και η αποτοξίνωση διακατέχονται από ανθρωποκεντρικές αρχές. Παρομοίως, το Μάρτιο του 2009 υψηλά ιστάμενο

¹Human Right Watch: Report “Where Darkness Knows No Limits”, You can read the whole report from : <http://www.hrw.org/en/node/87466/section/2> Accessed at: 29.01.2010

στέλεχος της κυβέρνησης δήλωσε ότι «η κινεζική κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η θεραπεία αυτή και η αποτοξίνωση θα συνεχιστεί προσανατολισμένη στον παράγοντα «άνθρωπο».

Ακολουθώντας τους ισχυρισμούς της ίδιας Επιτροπής, οι μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιήθηκαν στην πορεία στο Νόμο Κατά των Ναρκωτικών σχετικά με την υποχρεωτική αποτοξίνωση είναι «σύμφωνες με τις επιστημονικές αρχές και τις απαιτήσεις χρόνου για την θεραπεία των ναρκωτικών, εγγυώνται νομικά τα τρία στάδια της θεραπείας: 1) σωματική αποτοξίνωση, 2) ψυχολογική αποκατάσταση και 3) κοινωνική ένταξη.

Οι προσπάθειες της Κίνας να παρουσιάσουν το νόμο και τη λειτουργία του ως ένα θεσμικό και λειτουργικό πλαίσιο που σέβεται και προστατεύει τα ανθρώπινα δικαιώματα, με μόνο σκοπό του την υποστήριξη και την περίθαλψη των εν ανάγκη πολιτών, ώστε να επιτευχθεί μια ομαλή και ανθρωποκεντρική εξυγίανση της χώρας, έχουν αποτύχει οικτρά. Το πρόσωπο που η Κίνα θέλει να παρουσιάσει στη διεθνή κοινότητα δε συμβαδίζει με το αστυνομοκρατούμενο κράτος και τον αυταρχισμό που διακατέχει ακόμα και τους πιο προοδευτικούς αλλά και όσους θέλουν να προστατεύσουν τα ανθρώπινα δικαιώματα νόμους.

Η έρευνα στην Yunnan και στην Guangxi έδειξε ότι οι κινεζικές αρχές δρουν ανεξέλεγκτα και με υπερβάλλουσα εξουσία. Πιο συγκεκριμένα, η αστυνομία έχει τη δυνατότητα να συλλαμβάνει άτομα για υποτιθέμενη χρήση ναρκωτικών ουσιών, να τους ψάχνει αλλά και να τους υποβάλλει σε εξέταση ούρων χωρίς την παραμικρή υποψία για αδίκημα.

Επιπλέον, τα κέντρα κράτησης και αποτοξίνωσης δεν διοικούνται από διοικητικούς υπαλλήλους σε συνεργασία με ιατρούς και ειδικούς ψυχολόγους. Αυτή που έχει τον απόλυτο έλεγχο σε αυτές τις εγκαταστάσεις είναι η αστυνομία. Ο υποδιευθύνων Wang Xiaowuang της Daytop, μιας ομάδας που συνεργάζεται με την Αμερική, είναι εγκατεστημένη στην επαρχία Yunnan και προσπαθεί να βοηθήσει στη θεραπεία των ναρκωτικών, αναφέρει ότι τα κέντρα κράτησης είναι λίγο πολύ επιχειρήσεις που διοικεί η αστυνομία, καθώς οι κρατούμενοι εργάζονται σε φάρμες με κοτόπουλα ή σε εργοστάσια παπουτσιών, με τα οποία η αστυνομία έχει υπογράψει συμβόλαια.

Πολύ σημαντικές είναι και οι μαρτυρίες ανθρώπων που ήταν θύματα αυτής της συμπεριφοράς, καθώς μπορεί έτσι να φανεί ξεκάθαρα η ασυδοσία που διακατέχει

την κινεζική αστυνομία. Χαρακτηριστικά, η 41χρονη Fu LiXin², η οποία απέτυχε σε ένα τεστ ούρων, επειδή την προηγούμενη μέρα ένας φίλος της, της έδωσε να καπνίσει ναρκωτική ουσία καθώς «ένοιωθε κουρασμένη» από την εντατική φροντίδα που παρέσχε στην άρρωστη μητέρα της. Την επόμενη ημέρα, δυο αστυνομικοί εμφανίστηκαν στην πόρτα της και την υπέβαλλαν στο τεστ, καθώς προηγουμένως είχαν συλλάβει το φίλο της Fu LiXin κι εκείνος ανέφερε το όνομά της. Αν και δεν αρνήθηκε ότι κάπνισε, τόνισε πως ήταν η πρώτη φορά στη ζωή της. Παρ' όλα αυτά, συνελήφθη και παρέμεινε υπό κράτηση δυο χρόνια. «Ήταν μια κόλαση από την οποία ακόμα προσπαθώ να συνέλθω», αναφέρει η ίδια.

Σύμφωνα με τον ΟΗΕ, περίπου πεντακόσιες χιλιάδες πολίτες είναι κρατούμενοι σε τέτοια κέντρα οποιαδήποτε δεδομένη χρονική στιγμή. Πληροφορίες από τον οργανισμό Guiding Star, που βοηθάει τους τοξικομανείς, αναφέρουν ότι το 98% των αποφυλακισθέντων ξαναπέφτει στα ναρκωτικά σύντομα μετά την αποφυλάκισή του. Επιπλέον, όσοι έχουν συλληφθεί στιγματίζονται ως ναρκομανείς στα δελτία ταυτότητός τους, κάνοντας την αγορά εργασίας αλλά και πιο απλά πράγματα, όπως την κράτηση ενός δωματίου σε ένα ξενοδοχείο, σχεδόν εφιαλτικά για αυτούς τους ανθρώπους. Η αστυνομία λόγω της ταυτότητάς τους μπορεί να τους ζητήσει ακόμα και στο χώρο εργασίας τους τεστ ούρων.

Η κατάσταση στα κέντρα κράτησης είναι απαράδεκτη ενώ η μεταχείριση των ανθρώπων σε αυτά είναι κάθε άλλο παρά σύμφωνη με τους διεθνείς κανόνες προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ακόμα κι έτσι όμως, πολλοί πρώην τοξικομανείς αλλά και υπεύθυνοι οργανισμών που προσφέρουν βοήθεια στους ναρκομανείς αναγνωρίζουν τις μεγάλες προσπάθειες που κάνει η Κίνα για την περίθαλψη και την προστασία αυτών των ανθρώπων.

Σήμερα, στο Πεκίνο, λειτουργούν οκτώ κλινικές μεθαδόνης, οι οποίες εξυπηρετούν δύο χιλιάδες άτομα και περισσότερα από χίλια προγράμματα «ανταλλαγής συρίγγων» (needle-exchange program or syringe exchange program (SEP))³.

² “China turns drugs rehab into a punishing ordeal” by *Andrew Jacobs*, New York Times, January 7, 2010, From: <http://www.nytimes.com/2010/01/08/world/asia/08china.html> accessed at: 24.02.2010

³ needle-exchange program or syringe exchange program (SEP) είναι τα προγράμματα εκείνα τα οποία, βασισμένα στην φιλοσοφία της μείωσης της ζημίας, επιτρέπουν στους χρήστες ναρκωτικών να αποκτήσουν υποδερμικές βελόνες και συναφούς εξοπλισμού έγχυσης σε μικρό κόστος ή ακόμα και χωρίς κόστος. Αυτό που ζητείται από τους τοξικομανείς είναι επιστρέφουν τις χρησιμοποιημένες σύριγγες αν και πολλά προγράμματα τους παραχωρούν τον εξοπλισμό ακόμα και χωρίς αυτές.

Η χώρα βρίσκεται, θα λέγαμε, σε ένα μεταβατικό στάδιο, ιδιαίτερα δύσκολο. Δεν έχει τις απαραίτητες γνώσεις από το παρελθόν για να μπορέσει να προωθήσει ορθά τέτοιους νόμους, ενώ το αστυνομοκρατούμενο κράτος την εμποδίζει να ξεφύγει από τη λογική της επιβολής της εξουσίας με τη βία, ακόμα και σε άτομα χρίζοντα βοήθειας.

Ως εκ τούτου, προβάλλει ένα σύγχρονο πρόσωπο στη διεθνή σκηνή με νόμους θεωρητικά ανθρωποκεντρικούς, ενώ τα αποτελέσματα που απορρέουν από αυτούς αντανακλώνται στα πρόσωπα των ανθρώπων που υποφέρουν καθημερινά. Είναι φανερό, πάντως, πως οι προσπάθειες που καταβάλει η εν λόγω χώρα δε γίνονται γιατί πραγματικά υπάρχει ανάγκη για φροντίδα των κατοίκων της αλλά για τον έλεγχο αυτών των ανθρώπων, το ποσοστό των οποίων είναι αρκετά μεγάλο. Ίσως με το πέρασμα των ετών η Κίνα καταφέρει να προστατεύσει ουσιαστικά τα δικαιώματα των πολιτών της, ακόμα και μέσα στο αυταρχικό της πολίτευμα.

Η εντατικοποίηση των επιθέσεων σε ακτιβιστές το κύριο θέμα της νέας έκθεσης του Human Rights Watch

«Χώρες που υπήρξαν στο παρελθόν υπεύθυνες για τις χειρότερες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τον τελευταίο χρόνο έχουν εντατικοποιήσει μια συντονισμένη επίθεση εναντίον των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των οργανισμών που τεκμηριώνουν την κακομεταχείριση»⁴. Μέσα από αυτή τη βαρυσήμαντη δήλωση γίνεται αντιληπτό το καταδικαστικό ύφος της ετήσιας έκθεσης του Human Rights Watch (HRW) για το 2010 που μιλά για οπισθοδρόμηση στην προστασία ανθρωπίνων δικαιωμάτων παντού στον κόσμο.

Το κείμενο των 612 σελίδων είναι αποτέλεσμα εντατικής έρευνας του προσωπικού του HRW για την τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε περισσότερες από 90 χώρες ανά τον κόσμο. Η αυξημένη επιθετικότητα πολλών κυβερνήσεων έναντι των ακτιβιστών μοιάζει με τραγική επιβεβαίωση της δύναμης που έχει αποκτήσει το ανθρωπιστικό κίνημα, θα πρέπει, όμως, άμεσα να ληφθούν

⁴ “World Report 2010: Backsliding on Human Rights”, 27/01/2010 (<http://www.hrw.org/en/news>)

περιοριστικά μέτρα προς αυτή τη κατεύθυνση, όπως παρατηρεί ο διευθυντής του HRW, Kenneth Roth⁵.

Στο κείμενο της έκθεσης προσδιορίζονται συγκεκριμένες χώρες όπου οι αρνητικές ενέργειες έναντι των ακτιβιστών είναι περισσότερο έντονες, με κυρίαρχες τη Ρωσία, την Κίνα, τη Σρι-Λάνκα και τη Μπούρμα, ενώ η κυβέρνηση του Ισραήλ δέχθηκε αυστηρή κριτική λόγω της εχθρικής της στάσης σε όσους προσπάθησαν να δημοσιοποιήσουν παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά τη διάρκεια των συγκρούσεων στη Γάζα το Δεκέμβριο του 2008 και τον Ιανουάριο του 2010.

Εξαιρετικά ιδιόμορφη εμφανίζεται η περίπτωση της Ρωσίας, όπου οι φόννοι, η βία και η κακοποίηση έναντι μελών ανθρωπιστικών οργανώσεων είναι συχνό φαινόμενο σε μια χώρα που, επί Medvedev, επιθυμεί να προβάλλει διεθνώς μια πιο «πολιτισμένη» εικόνα. Το 2009 αυξήθηκαν οι επιθετικές ενέργειες όχι μόνο εναντίων ακτιβιστών αλλά και εναντίον δημοσιογράφων στη Ρωσία, και ιδιαίτερα στην διαβόητη περιοχή του Βορείου Καυκάσου.

Ωστόσο, πέρα από τις συνεχείς απαγωγές, τις δολοφονίες και τη βία, οι υπέρμαχοι των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Ρωσία αντιμετωπίζουν και άλλες, πιο «αφανείς» απειλές. Το κράτος φαίνεται να πραγματοποιεί μια σειρά εξαντλητικών – και, συχνά, παντελώς αχρείαστων – ελέγχων και επιθεωρήσεων, που κατευθύνονται ειδικά προς τις οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και παρεμποδίζουν σημαντικά την εύρυθμη λειτουργία τους. Ο πρόεδρος Medvedev ανακοίνωσε τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης της κατάστασης, που, όμως, έμειναν κυρίως στην επιφάνεια του προβλήματος⁶.

Ακόμα και κυβερνήσεις που δεν καταφεύγουν σε τέτοια αρνητικά μέτρα αλλά υποστηρίζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα θεωρήθηκε πως φέρουν κάποιο βαθμό ευθύνης. Κράτη που παραδοσιακά ενστερνίζονται αυτή την πολιτική θα πρέπει να την υποστηρίζουν δημόσια αλλά και να επισημοποιούν αυτή τους την υποστήριξη. Ιδιαίτερα καταδικαστέα θεωρείται η παρατηρούμενη πρακτική να υποχωρούν κάποιες χώρες στην υποστήριξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εξ αιτίας των πράξεων ή αξιώσεων κάποιων από τους συμμάχους τους.

Ξεχωριστά μνημονεύθηκε η αυξημένη ευθύνη των ΗΠΑ, οι οποίες θα πρέπει να διαδραματίζουν κυρίαρχο ρόλο σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες. Ακόμη,

⁵ Adam Taylor, “Human Rights Watch Report 2010 warns of attacks on activists”, 20/01/2010 (<http://www.huffingtonpost.com>)

⁶ “World Report 2010: Russia” (<http://www.unhcr.org>)

αρνητική κριτική ασκήθηκε στην κυβέρνηση Obama, λόγω της αποτυχίας να μεταφράσει σε έργα στις προεκλογικές στις υποσχέσεις, με κυρίαρχη την παράταση λειτουργίας των φυλακών στο Γκουαντάναμο.

Ακόμη, χώρες της Αφρικανικής Ένωσης δέχθηκαν αυστηρά σχόλια για την εκ μέρους τους έλλειψη συνεργασίας με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο στην περίπτωση του εντάλματος σύλληψης του Omar al Bashir⁷.

Συμπερασματικά, υποστηρίζεται πως το ανθρωπιστικό κίνημα ως σύνολο δεν αποδυναμώνεται από αυτή την συντονισμένη κυβερνητική επίθεση αλλά την εκλαμβάνει ως επιβεβαίωση στις αυξανόμενης ισχύος του. Σε ατομικό επίπεδο, τα μέλη και οι οργανισμοί του κινήματος δέχονται σοβαρά πλήγματα και χρίζουν προστασίας. Η ιδανική απάντηση στις κυβερνητικές αυτές επιθέσεις θα ήταν μια αντίστοιχη κυβερνητική πρωτοβουλία συστηματικής υπεράσπισης των μελών του κινήματος που δέχονται καθημερινές και συνεχείς απειλές.

Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων δικαιωμάτων εναντίον Κύπρου και Ρωσίας για την εμπορία ανθρώπων με αφορμή το θάνατο μιας νεαρής Ρωσίδας

Στις 7 Ιανουαρίου 2010 το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καταδίκασε τα κράτη της Ρωσίας και της Κύπρου για εμπορία ανθρώπων μετά από τον ύποπτο θάνατο μιας νεαρής Ρωσίδας . Η νεαρή «πέθανε» λίγες μέρες μετά την πρόσληψη της σε καμπαρέ της Κύπρου. Το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι πρόκειται για παραβίαση του άρθρου 4⁸ από τις δύο χώρες, μια παραβίαση η οποία δεν έχει παρά ένα προηγούμενο: την περίπτωση της δουλείας μιας οικιακής βοηθού στη Γαλλία. Τη νεαρή γυναίκα βρήκαν νεκρή στο πεζοδρόμιο μιας πολυκατοικίας στη Λεμεσό, (με βίζα καλλιτέχνιδας⁹ που χρησιμοποίησε για να εργαστεί σε καμπαρέ) μετά την πτώση της από τον έκτο όροφο, στις 16 Μαρτίου του 2001.

Έντεκα ημέρες νωρίτερα είχε φτάσει την στην Κύπρο. Την τρίτη ημέρα εργασίας της στο καμπαρέ, η Oxana Rancheva εγκατέλειψε την εργασία της. Ωστόσο,

⁷ Adam Taylor, “Human Rights Watch Report 2010 warns of attacks on activists”, 20/01/2010 (<http://www.huffingtonpost.com>)

⁸ Απαγόρευση της δουλείας και της εμπορίας ανθρώπων

⁹ ΑΥΤ/Ε1/2001

From: [http://www.ombudsman.gov.cy/Ombudsman/Ombudsman.nsf/All/2B374DA10180F8E9C2256F68003B2092/\\$file/A1.pdf?OpenElement](http://www.ombudsman.gov.cy/Ombudsman/Ombudsman.nsf/All/2B374DA10180F8E9C2256F68003B2092/$file/A1.pdf?OpenElement)

ο προϊστάμενός της τη βρήκε σε ένα νυχτερινό κέντρο διασκέδασης στη Λεμεσό. Την πήγε στην αστυνομία και την κατήγγειλε ως παράνομη μετανάστρια για να την στείλουν πίσω στη Ρωσία, αλλά η αστυνομία δεν βρήκε κανένα στοιχείο εις βάρος της. Ο ιδιοκτήτης του καμπαρέ την πήρε στη συνέχεια μαζί του και κανόνισε να μείνει στο σπίτι μιας από τις υπαλλήλους του στον 6ο όροφο του κτιρίου. Την επομένη, γύρω στις 06.30, το σώμα της νεαρής γυναίκας βρέθηκε στο πεζοδρόμιο. Η κυπριακή αστυνομία είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η 20χρονη έπεσε τυχαία από το παράθυρο. Το Δικαστήριο καταδίκασε τη Λευκωσία να πληρώσει 40.000 ευρώ στον πατέρα του θύματος, ενώ η Μόσχα θα πρέπει να του καταβάλει 2.000 ευρώ για ηθική βλάβη.

Η κυβέρνηση της Κύπρου, προς έκπληξη όλων, προέβη σε μονομερή δήλωση, αναγνωρίζοντας πλήρως ότι έχει άδικο κι επιπλέον γνωστοποίησε το διορισμό τριών εμπειρογνομόνων για να διερευνήσουν το θάνατο της 20χρονης Oxana Rancheva.¹⁰ Η επιτροπή των εμπειρογνομόνων πραγματοποίησε ξεχωριστή ιατροδικαστική έρευνα από την οποία προέκυψε ότι: «Η Rancheva είχε πεθάνει κάτω από αδιευκρίνιστες και παράξενες συνθήκες, γεγονός που επιβάλλει πρόσθετη έρευνα για την εξακρίβωση των πραγματικών αιτίων του θανάτου της». Ο πατέρας του θύματος μετά το χαμό της κόρης και έπειτα από προσωπική έρευνα επί του γενικότερου θέματος της εμπορίας ανθρώπων προσέφυγε στο Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Στρασβούργου στις 26 Μάη 2004 και θεωρώντας ότι υπήρξαν παραβιάσεις της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου κατήγγειλε :

- πως η κυπριακή δημοκρατία δεν έλαβε τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία της ζωής της κόρης του όσο αυτή βρισκόταν στη ζωή.
- τις κυπριακές αρχές για πλημμελή έρευνα σχετικά με την εξακρίβωση των αιτίων θανάτου της κόρης του.
- την αποτυχία των ρωσικών αρχών να προστατεύσουν την κόρη του από τον κίνδυνο της εμπορίας ανθρώπων.

Στις 11 Φεβρουαρίου 2010 το ΔΑΔ δικαίωσε τον άτυχο πατέρα, καταδικάζοντας τα δύο κράτη για τις παραπάνω παραβιάσεις και τόνισε πως «οι δύο χώρες απέτυχαν να προστατεύσουν μια εικοσάχρονη κοπέλα από τις συνέπειες που είχε η στρατολόγησή της σε δίκτυο εμπορίας ανθρώπων». Αναλυτικότερα , η Κύπρος καταδικάστηκε

¹⁰ Αξίζει να σημειωθεί πως στις περισσότερες περιπτώσεις εμπορίας ανθρώπων τα θύματα είναι νεαρές κοπέλες του ανατολικού μπλοκ που ξενιτεύονται σε χώρες του εξωτερικού για ένα καλύτερο μέλλον.

- για παραβίαση του άρθρου 2 της Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (δικαίωμα στη ζωή)
- για τη μη διεξαγωγή αποτελεσματικής έρευνας
- για παραβίαση του άρθρου 4 (απαγόρευση της δουλείας και της καταναγκαστικής εργασίας)
- για παραβίαση του άρθρου 5 (δικαίωμα στην ελευθερία και ασφάλεια).

Εμπορία ανθρώπων είναι η συλλογή, η μεταφορά, η μετακίνηση ανθρώπων μέσω απειλής ή χρήση βίας ή άλλων μορφών εξαναγκασμού με σκοπό τη συγκατάθεση ενός ατόμου ώστε να ασκήσει εξουσία πάνω σε έναν άλλον άνθρωπο με σκοπό την εκμετάλλευση. Η εκμετάλλευση περιλαμβάνει την εκπόρνευση συνήθως αλλά και άλλες μορφές εκμετάλλευσης. Τα κέρδη που αποφέρει το παγκόσμιο εμπόριο ανθρώπων στα εγκληματικά δίκτυα, δυστυχώς μπορούν να συγκριθούν με τα αντίστοιχα του εμπορίου ναρκωτικών και όπλων¹¹. Θύματα της εμπορίας ανθρώπων είναι συνήθως νεαρές κοπέλες. Αγγελίες στην εφημερίδα και ατζέντηδες που αναλαμβάνουν να βρουν εργασία σε γυναίκες που θέλουν να δουλέψουν στο εξωτερικό αποτελούν πόλο έλξης των νεαρών, κυρίως κοριτσιών, που αναζητούν ένα ευοίωνο μέλλον. Αναρίθμητες γυναίκες από την Ανατολική και Κεντρική Ευρώπη καταλήγουν σε ξένες χώρες για να εργαστούν ως «καλλιτέχνιδες»¹². Κοπέλες που ζουν αυτό το δράμα στην Κύπρο που είναι συχνός προορισμός καταγγέλλουν πως ο κόσμος της νύχτας είναι πολύ άγριος. «Αναγκαζόμασταν να λέμε διάφορα ψέματα για να μας λυπάται ο κόσμος και να μας κερνάει ποτά. Όσα περισσότερα ποτά μας κερνάει, τόσο πιο ικανοποιημένο μένει το αφεντικό». Σε πολλά καμπαρέ υποχρέωναν τις κοπέλες να πηγαίνουν με άντρες, όπως ομολογούν, και τις περισσότερες φορές ασκούν βία στα κορίτσια για να υπακούσουν.

Η Κύπρος έχει καταγγελθεί αρκετές φορές ως διαμετακομιστικός σταθμός και χώρα προορισμού για θύματα σωματεμπορίας. Πάνω από 2.000 γυναίκες το χρόνο, κυρίως από χώρες της Ανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης, μεταναστεύουν στο νησί με ειδικές άδειες εισόδου και παραμονής ως «καλλιτέχνιδες». Το Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικού Φύλου, με έρευνά του, τονίζει ότι η αύξηση των γυναικών που καταφθάνει στο νησί με τέτοιο τρόπο είναι έντονη. Επίσης, θεωρεί ότι

¹¹ Το trafficking μπορεί να λάβει κι άλλες μορφές όπως είναι η πορνεία , η εξαναγκαστική εργασία , η επαιτεία , η πορνογραφία , το εμπόριο βρεφών κι οργάνων και η αγορά νυφών .

¹² Κοπέλες που τυπικά υποτίθεται ότι εργάζονται ως απλές χορεύτριες ή σερβιτόρες σε διάφορα νυχτερινά μαγαζιά αλλά ουσιαστικά αναγκάζονται να εκπορνεύονται για να ζήσουν .

η απαγόρευση της εργοδότησης Κύπριων γυναικών ή υπηκόων ξένων χωρών παντρεμένων με Κύπριους υπηκόους, σε νυκτερινά κέντρα αναψυχής «ουψηλού κινδύνου», ενθαρρύνει τη συνεχή εισροή στην Κύπρο γυναικών από τρίτες χώρες ως «καλλιτέχνιδων» για να εργαστούν στα καμπαρέ. Στις άθλιες συνθήκες ζωής αυτών των γυναικών που εξαπατήθηκαν και ως σκλάβες υπακούουν στα θέλω των αφεντικών τους, συμπεριλαμβάνονται: ο βιασμός, ο ξυλοδαρμός, ο εκφοβισμός και η ψυχολογική κακοποίηση. Ακόμη εξαναγκάζονται να κάνουν αμβλώσεις σε περίπτωση ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης, ενώ δεν τρέφονται αρκετά, ούτε κοιμούνται ικανοποιητικές ώρες. Τα περισσότερα θύματα της διεθνούς σωματεμπορίας επιλέγουν μια χώρα για να δουλέψουν, όμως, κυκλώματα του οργανωμένου εγκλήματος τις εξαπατούν και τις οδηγούν στη σεξουαλική δουλεία, ασκώντας κάθε είδους ψυχολογική και σωματική βία.

Τραγικό είναι το γεγονός πως ακόμα και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνωρίζει πως η σωματεμπορία γυναικών ως μορφή βίας κατά των γυναικών είναι η γρηγορότερα αναπτυσσόμενη εγκληματική δραστηριότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Θετικό είναι, πάντως, πως στην Κύπρο έχουν ληφθεί τα εξής μέτρα για την αντιμετώπισή του :

- ετοιμασία ενός Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη Σωματεμπορία Προσώπων και την σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών.
- υιοθετημένη νομοθεσία (από 13 Ιουλίου 2007), η οποία εναρμονίστηκε με το Ευρωπαϊκό κεκτημένο και είναι σύμφωνη με Διεθνείς Συμβάσεις.
- επικύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για τις Δράσεις κατά της Σωματεμπορίας Προσώπων.
- έχει συσταθεί μια πολυθεματική ομάδα για τη σωματεμπορία προσώπων όπως προβλέπει η κυπριακή νομοθεσία
- οι ειδικές «καλλιτεχνικές άδειες» για γυναίκες από τρίτες χώρες που επιτρέπουν την εργασία τους σε νυκτερινά κέντρα και καμπαρέ έχουν καταργηθεί.

Ενδεικτικά και για να καταδείξουμε την σταδιακή πρόοδο της χώρας, η Κύπρος, σύμφωνα με έκθεση των ΗΠΑ (2006) για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, ως το έτος της έρευνας βρίσκεται στην κατηγορία που περιλαμβάνει τα έθνη που επιδεικνύουν τη δέσμευση να επιλύσουν τα προβλήματα εμπορίας, ωστόσο, δεν έχουν ακόμα εκπληρώσει τα διεθνή πρότυπα. Η Κύπρος δεν παρείχε αποδείξεις

για αύξηση των προσπαθειών στην επίλυση σοβαρών υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση. Η έκθεση επέκρινε την κυβέρνηση για την αποτυχία της να αξιοποιήσει τη νομοθεσία περί πάταξης της εμπορίας, να εφαρμόσει ενεργά το Εθνικό Σχέδιο Δράσης της και να λειτουργήσει επίσημα καταφύγιο θυμάτων εμπορίας. Ένα άλλο μέτρο που προτάθηκε είναι να μειωθεί σημαντικά ο αριθμός «καλλιτεχνικών» βίζα (οι οποίες σήμερα έχουν καταργηθεί εντελώς) που θεωρούνται ότι διευκολύνουν τη σεξουαλική εκμετάλλευση χιλιάδων κοριτσιών και γυναικών κάθε χρόνο.

Πλέον, όμως, στην Κύπρο λειτουργεί διεθνής οργάνωση για την καταπολέμηση της σωματεμπορίας, το STOP International, η οποία και δεν μένει στις υπαρκτές υποψίες. Έχει στοιχεία που καταδεικνύουν ότι αστυνομικοί όχι μόνο προσφέρουν προστασία στους ιδιοκτήτες των καμπαρέ, στα οποία δουλεύουν τα θύματα σωματεμπορίας αλλά έχουν κι αυτοί το δικό τους όφελος. Το Stop International ασχολείται με τη σωματεμπορία στην Κύπρο από το 2007 και στηρίζει τα θύματα παγκοσμίως, επισημαίνοντας τις χειρότερες χώρες σε σωματεμπορία .

Είναι φανερό πως χρειάζεται επιπλέον προσπάθεια από μέρους της κυπριακής κυβέρνησης, καθώς όλα αυτά δεν αρκούν, ως προς τον χειρισμό του θέματος της ζήτησης για σεξουαλικές υπηρεσίες ή για το πώς η (αν)ισότητα των φύλων είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη σωματεμπορία γυναικών με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση. Φαίνεται η ανάγκη αναγνώρισης των δύο αυτών παραγόντων ως των γενεσιουργών αιτιών της σωματεμπορίας γυναικών με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση στην Κύπρο. Ωστόσο, προτείνεται να ληφθούν επιπλέον μέτρα όσον αφορά στη συστηματική πληροφόρηση και ενημέρωση σχετικά με το φαινόμενο της σωματεμπορίας γυναικών με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση, στη συστηματική μελέτη και έρευνα, σχετικά με τη ζήτηση για σεξουαλικές υπηρεσίες και στα συστηματικά εκπαιδευτικά εργαστήρια και σεμινάρια, σε όλους τους σχετικούς φορείς, σε όλα τα θέματα που αφορούν στη σωματεμπορία γυναικών αλλά πιο σημαντικά σχετικά με θέματα κοινωνικού φύλου, έτσι ώστε οι συμμετέχοντες να κατανοήσουν πώς η ανισότητα των δύο φύλων σχετίζεται με την σωματεμπορία για το σκοπό της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και επηρεάζει τις γυναίκες άμεσα.

Κέντρα αποτοξίνωσης στην Καμπότζη: κρατικός εξαναγκασμός ή ήπια συναίνεση;

Σε μια οποιαδήποτε χώρα ο μόνος κίνδυνος που διατρέχουν οι ναρκομανείς από την αστυνομία είναι να συλληφθούν και να κρατηθούν για χρήση παράνομων ουσιών. Στην Καμπότζη όμως, κατά τα φαινόμενα, οι απειλές που αντιμετωπίζουν οι χρήστες ναρκωτικών από το κράτος είναι πολύ σοβαρότερες.

Στα μέσα Δεκεμβρίου του 2009, η Licadho, τοπική οργάνωση για τα ανθρώπινα δικαιώματα, κατήγγειλε δημόσια την κυβέρνηση της χώρας για μη εθελούσια προσαγωγή μιας ομάδας ναρκομανών σε κέντρο αποτοξίνωσης, όπου υποβλήθηκαν σε δοκιμές ενός πειραματικού φαρμάκου. Η εν λόγω οργάνωση τόνισε πως το γεγονός ότι οι κρατούμενοι υπέγραψαν έγγραφα που πιστοποιούσαν την επίγνωση και αποδοχή αυτής της διαδικασίας εκ μέρους τους δεν αποτελεί και απόδειξη του ότι γνώριζαν, στην κατάσταση που βρίσκονταν εκείνη τη στιγμή, το περιεχόμενο των όσων υπέγραφαν.

Η Εθνική Αρχή για την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών (NACD) της Καμπότζης έχει ξεκινήσει ένα πρόγραμμα που περιλαμβάνει τουλάχιστον 17 ναρκομανείς, οι οποίοι λαμβάνουν ένα υποκατάστατο που ονομάζεται Bong Sen και παράγεται από μια βιετναμέζικη εταιρεία, την Ben Tre Fataco General Import-Export and Trading Services.

Η δημοσιοποίηση τέτοιων εξαναγκαστικών δοκιμών, που συνιστά κατάφωρη παραβίαση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κινητοποίησε διπλωμάτες και αξιωματούχους των Ηνωμένων Εθνών, οι οποίοι δήλωσαν την αποδοκιμασία τους για οποιεσδήποτε μεθόδους δεν ακολουθούν τις διεθνώς αποδεκτές διαδικασίες.

Από την πλευρά της, η κυβέρνηση της Καμπότζης αρνείται οποιαδήποτε υπόνοια πως τα μέλη του εν λόγω προγράμματος συλλαμβάνονται από τους δρόμους και εξαναγκάζονται να υποβληθούν στην δοκιμή φαρμάκων. Σύμφωνα με δήλωση του διευθυντή της NACD, Neak Yuthea, στο ειδησεογραφικό πρακτορείο Reuters: «Οι ασθενείς εδώ βρίσκονται όλοι εθελοντικά. Το φάρμακο αυτό αποτοξινώνει τους ηρωινομανείς».

Από έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (World Health Organization – WHO) προέκυψε πως μόνο ένας στους 405 τροφίμους των συγκεκριμένων «ιδρυμάτων» είχε εισαχθεί εθελοντικά, ενώ οι υπόλοιποι κατέληγαν εκεί μετά από επιθυμία της οικογένειάς τους ή μέσω των συλλήψεων που

προαναφέρθηκαν¹³. Ωστόσο, ακόμη και εάν ο ισχυρισμός της κυβέρνησης για την εθελοντική προσαγωγή των ναρκομανών ήταν αληθής, αυτό δεν θα αναιρούσε το γεγονός πως ουδέποτε υπήρξε μέριμνα για να διεξαχθούν οι απαραίτητοι έλεγχοι για τη διασφάλιση της υγείας τους. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον ΠΟΥ, η συναίνεση των τροφίμων είναι μια μόνο προϋπόθεση για την ορθή διεξαγωγή τέτοιων δοκιμών, με ακόμη σημαντικότερο τον έλεγχο των υπό δοκιμή ουσιών από έναν ανεξάρτητο, μη κρατικό φορέα.

Περισσότερο φως στις ακριβείς συνθήκες διαβίωσης των τροφίμων στα εν λόγω ιδρύματα έριξε η πολύ περιεκτική έκθεση του Human Rights Watch που δημοσιεύθηκε στις 25 Ιανουαρίου του 2010. Μέσα από την έρευνα αυτή φανερώθηκε η υποβολή των τροφίμων σε βασανιστήρια που έπαιρναν τόσο τη μορφή της σωματικής βίας όσο και της σεξουαλικής κακοποίησης. Αντί απλά να υποβάλλουν τους χρήστες ουσιών σε ήπια δοκιμή φαρμάκων, οι υπεύθυνοι των κέντρων απεξάρτησης εφαρμόζουν θεραπείες ηλεκτροσόκ, σωματική κακοποίηση με ηλεκτρικά καλώδια και καταναγκαστική εργασία.

Ο Joseph Amon, επικεφαλής του Τμήματος Υγείας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Human Rights Watch, αποδίδει βαρείς χαρακτηρισμούς στις εν λόγω εγκαταστάσεις, υποστηρίζοντας πως δεν «αποτοξινώνουν» ούτε «αποκαθιστούν» τους τροφίμους τους, αλλά αντίθετα τους κρατούν παράνομα και τους υποβάλλουν συχνά σε βασανιστήρια. Και συνεχίζει λέγοντας: «Αυτά τα κέντρα δεν χρειάζεται να ανακαινισθούν ούτε να τροποποιηθούν · το μόνο που πρέπει να γίνει είναι να διακοπεί η λειτουργία τους»¹⁴.

Οι σκληρές, συχνά απάνθρωπες, συνθήκες κράτησης που συναντώνται στις φυλακές και τα κρατητήρια είναι ένα φαινόμενο που παρατηρείται σε όλες σχεδόν τις χώρες του κόσμου, έστω και σε ελάχιστο βαθμό. Είναι μια εξαιρετικά δυσάρεστη κατάσταση που, ωστόσο, δικαιολογείται εν μέρει από το γεγονός πως πρόκειται για άτομα, τα οποία, τουλάχιστον στην πλειοψηφία τους, έχουν συλληφθεί βάσει ενός αδικήματος που διέπραξαν, ενώ πολλές φορές πρόκειται για σοβαρά εγκλήματα. Το γεγονός αυτό δεν αναιρεί σε καμία περίπτωση την υποχρέωση σεβασμού των

¹³ Άρθρο «Ναρκομανείς στην Καμπότζη υποχρεώθηκαν να συμμετάσχουν σε πειράματα» με πηγή το πρακτορείο Reuters (21/12/2009, www.healthview.gr)

¹⁴ Human Rights Watch News: “Cambodia: Close Compulsory Drug Detention Centers” 25/1/2010 (www.hrw.org)

δικαιωμάτων τους στο ακέραιο εκ μέρους του κράτους. Είναι, όμως, πολύ διαφορετικό να μιλάμε για τον λόγο ύπαρξης ιδρυμάτων που έχουν ως σκοπό λειτουργίας τους την αποκατάσταση ατόμων που έχουν διαπράξει κάποιο αδίκημα και ιδρυμάτων που συλλαμβάνουν άτομα που πολλές φορές δεν έχουν παραβιάσει κανένα νόμο μόνο και μόνο για να εξυπηρετηθούν οι σκοπιμότητες μιας κυβέρνησης. Όταν οι πολίτες μιας χώρας φτάνουν στο σημείο να φοβούνται να κυκλοφορούν ελεύθερα, για να μην πέσουν θύματα αυθαίρετης σύλληψης, πρόκειται για μια κατάσταση που παραβιάζει βασικά ανθρώπινα δικαιώματα · και άρα χρήζει άμεσης αντιμετώπισης.

Ματιές στην επικαιρότητα

- **Να απολογηθεί για βίαιο επαναπατρισμό Ουιγούρων καλείται η Κίνα.** Σε ανακοίνωσή του στις 28 Ιανουαρίου, το Human Rights Watch κάλεσε την Κίνα να αποκαλύψει πού βρίσκονται οι Ουιγούροι που επαναπατρίστηκαν ενάντια στη θέλησή τους από την Καμπότζη, καθώς και να τους επιτρέψει να έχουν πρόσβαση σε εκπροσώπους των Ηνωμένων Εθνών, δικηγόρο αλλά και να επικοινωνούν με τα μέλη της οικογένειάς τους. Στα τέλη Δεκεμβρίου του 2009 η Κίνα πέτυχε να εξαναγκάσει την κυβέρνηση της Καμπότζης να προβεί στον εξαναγκαστικό επαναπατρισμό μιας ομάδας είκοσι Ουιγούρων, μεταξύ των οποίων βρίσκονταν και δύο μικρά παιδιά, κατά παράβαση της Σύμβασης του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες του 1967 και κατά των Βασανιστηρίων του 1987. Το τι απέγιναν τα μέλη αυτής της ομάδας από την στιγμή που πέρασαν τα κινεζικά σύνορα παραμένει άγνωστο. Ωστόσο, η συνήθης πρακτική των αυθαίρετων συλλήψεων και των βασανιστηρίων εκ μέρους της Κίνας σε παρόμοιες περιπτώσεις του παρελθόντος αποτελεί έντονο λόγο ανησυχίας.
- **Στη συνεδρίαση της ολομέλειας στις 19 Ιανουαρίου, οι ευρωβουλευτές συζήτησαν με την Ύπατη Εκπρόσωπο της ΕΕ και**

υποψήφια αντιπρόεδρο της Επιτροπής, Catherine Ashton, για την κατάσταση στο Ιράν. Η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η βία, η καταδίωξη των αντιφρονούντων, το βάρος των διεθνών κυρώσεων στην καθημερινή ζωή του απλού κόσμου και το πυρηνικό πρόγραμμα της χώρας ήταν κάποιες από τις ανησυχίες που εκφράστηκαν. Το συμπέρασμα ήταν πως το Ιράν ως κοινωνία έχει τη δυνατότητα να λειτουργήσει ελεύθερα, όμως, η δυνατότητα αυτή απειλείται από τη νοθεία που πολλοί θεωρούν ότι χαρακτήρισε τις περυσινές εκλογές. Τα πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα, όπως αυτά είναι κατανοητά σε διεθνές επίπεδο, πρέπει να γίνονται σεβαστά και είναι απαράδεκτες οι αναίτιες συλλήψεις ή η βίαιη αντιμετώπιση των διαδηλωτών που εν τέλει απλώς ασκούν το δικαίωμά τους στην ελευθερία έκφρασης

- **Η Δούμα στις 15 Ιανουαρίου επικύρωσε το Πρωτόκολλο 14 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα** Το 2006 είχε αρνηθεί την επικύρωσή του και κατέστη η μοναδική από τα 47 κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης που δεν επικύρωνε τη Σύμβαση, με τον ισχυρισμό ότι πολλές διατάξεις έρχονταν σε αντίθεση με τους εσωτερικούς νόμους της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Πλέον θα μπορούν να δικάζονται και οι ρωσικές προσφυγές. Ουσιαστικά, το Πρωτόκολλο απλοποιεί και επιταχύνει τις διαδικασίες του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ενώ παράλληλα ενισχύει το ρόλο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στην προσπάθεια προστασίας των δικαιωμάτων αυτών. *«Αποδεικνύουμε, έμπρακτα, ότι σεβόμαστε τις αξίες του Συμβουλίου της Ευρώπης»* τόνισε ο Ρώσος υπουργός της Δικαιοσύνης, Αλεξάντερ Κονοβαλόφ.

- **Στις αρχές Ιανουαρίου οι τουρκικές αρχές συνέλαβαν συνήγορο ανθρωπίνων δικαιωμάτων με την υποψία ότι συνδέεται με το κεντρικό εργατικό κόμμα PKK.** Ωστόσο, σύμφωνα με τη Human Right Watch, έχουν εγερθεί αμφιβολίες σχετικά με το κατά πόσον

είναι αυτός ο πραγματικός λόγος για τη σύλληψή του και όχι το έργο του σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα.

- **Καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τα παιδιά των Ρομά καταγγέλεται στα Βαλκάνια.** Ένα εκατομμύρια παιδιά που ανήκουν στη φυλή των Ρομά «είναι αόρατα» σε χώρες της νοτιοανατολικής Ευρώπης, αφού δεν διαθέτουν έγγραφα που να πιστοποιούν ότι υπάρχουν, χαρτιά γέννησης, βιβλιάρια υγείας, όπως αναφέρεται σε έκθεση των Ηνωμένων Εθνών που δημοσιοποιήθηκε στο Βερολίνο. Έκθεση της UNICEF αναφέρει ότι τα παιδιά των Ρομά στη νοτιοανατολική Ευρώπη αντιμετωπίζουν κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Πολλά από τα παιδάκια Ρομά ζουν σε αυτοσχέδιους καταυλισμούς και είναι αδύνατον να αποκτήσουν καν πιστοποιητικό γέννησης με αποτέλεσμα να παραμένουν αόρατα στις κοινωνίες όπου ζουν. Καμία κρατική υπηρεσία δεν ενδιαφέρεται ούτε για την υγεία ούτε για τη βασική μόρφωσή τους. Με βάση την έκθεση, τα περισσότερα παιδάκια Ρομ στη νοτιοανατολική Ευρώπη δε μετρώνται στις επίσημες στατιστικές και η UNICEF καλεί την ΕΕ να χρησιμοποιήσει όλα τα μέσα, ώστε τα παιδιά αυτά να αποκτήσουν ταυτότητα. «Εάν δούμε τα νέα κράτη-μέλη της ΕΕ θα διαπιστώσουμε ότι το πρόβλημα με τα παιδιά Ρομά αντί να βελτιωθεί έχει χειροτερέψει», ανέφερε ένας αξιωματούχος της UNICEF, ο Gordon Alexander. Στην έκθεση αναφέρεται τέλος ότι στη Γερμανία ζουν 50 χιλιάδες μέλη της φυλής των Ρομά που δεν έχουν καταγραφεί ακόμα, αν και έχουν έλθει στη χώρα πρόσφυγες από την πρώην Γιουγκοσλαβία εδώ και αρκετά χρόνια

- **Ο Επίτροπος του Συμβουλίου της Ευρώπης, Thomas Hammarberg, δήλωσε ότι ανησυχεί για την κατάσταση σε ό,τι αφορά στην τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Τσετσενία και την Ιγκουσετία.** Ο επίτροπος αποτάθηκε στον πρόεδρο της Ρωσίας με την παράκληση να ολοκληρώσει πλήρως την έρευνα

του φόνου της Τσετσένης αγωνίστριας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων Natalya Estemirova. Όπως υπογράμμισε ο Hammarberg, «αν αυτό δεν συμβεί, υπάρχει μεγάλος κίνδυνος ότι τέτοιου είδους εγκλήματα θα παραμένουν και στο εξής ατιμώρητα και αυτό μπορεί να οδηγήσει σε καταστροφικές συνέπειες».

- **Ο παγκόσμιος μηχανισμός εξέτασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ το 2007, έχει ως στόχο να ελέγχει τον φάκελο για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε κάθε χώρα μία φορά κάθε τέσσερα χρόνια.** Η εξέταση του φακέλου αυτού του Ιράν έρχεται σε μια στιγμή που νέες κυρώσεις στην Τεχεράνη για το πυρηνικό της πρόγραμμα φαίνονται πιθανές και η αντιπολίτευση στην κυβέρνηση του προέδρου Mahmud Ahmadinejad προκαλεί συχνά βιαιότητες στους δρόμους. Η Διεθνής Αμνηστία έχει ήδη απορρίψει την κρατική έκθεση του Ιράν. «Οι ιρανικές αρχές φαίνεται είτε να έχουν χάσει την επαφή με πραγματικότητα ή είναι απρόθυμες να το αναγνωρίσουν», δηλώνει ο Hassiba Hatz Saharaoui, ειδικός στις υποθέσεις της Μέσης Ανατολής στην εδρεύουσα στο Λονδίνο Οργάνωση για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η Οργάνωση υποστηρίζει ότι στο Ιράν πραγματοποιούνται βασανιστήρια παράλληλα με παράνομη κράτηση, γίνεται κατάχρηση των δικαιωμάτων των γυναικών, οι μειονότητες υποφέρουν από διακρίσεις και η δικαστική εξουσία δεν είναι ανεξάρτητη. Η έκθεση της Τεχεράνης, πάντως, παρουσιάζει την αντίθετη εικόνα.
- **Στις αρχές του μήνα συνελήφθη στο Ιράν ο κληρικός Ayatollah Mohammad Taghi Khalaji και κρατείται στη φυλακή Evin στην Τεχεράνη.** Βρίσκεται σε απομόνωση και δεν μπορεί να δεχτεί ούτε δικηγόρο ούτε επισκέψεις από μέλη της οικογένειάς του. Κρατείται χωρίς να του έχει απαγγελθεί κάποια κατηγορία, ενώ σύμφωνα με την HRW, νωρίτερα είχε σχολιάσει τη βία με την οποία αντιμετωπίζονται οι διαδηλωτές.

- **Η 82χρονη Ludmila Alexeyeva, κάτοχος του Βραβείου Sakharov και πρόεδρος της Επιτροπής Russia Helsinki, ήταν ανάμεσα στους 50 διαδηλωτές που συνελήφθησαν και κρατήθηκαν για ώρες, ενώ διαδήλωναν ειρηνικά στη Μόσχα την Παραμονή της Πρωτοχρονιάς.**

- **Ο μαθητής που είχε συλληφθεί στην αρχή του Δεκέμβρη αποφυλακίστηκε στις 17 Ιανουαρίου μετά από έξι εβδομάδες κράτησης στην πόλη Shiraz στο νοτιοδυτικό Ιράν. Είχε συλληφθεί δύο μέρες πριν από τη σχολική διαμαρτυρία εναντίον της κυβέρνησης που έγινε σε όλη τη χώρα. Από τότε κρατείτο χωρίς να του έχουν ασκηθεί κατηγορίες και χωρίς να μπορεί να έρθει σε επαφή με δικηγόρο.**